

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

21 Mart 2023

Sayı :30824082-610 6013862
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (7 Adet, 9 Sayfa)
- Cevap Yazısı (383 Adet, 192 Sayfa)

MUŞ MİLLETVEKİLİ
SAYIN ŞEVİN COŞKUN'UN
TBMM 7/78704 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Türkiye, aktif fay zonları içerisinde bulunan ve her zaman deprem tehlikesi ile karşı karşıya olan ülkelerden biridir. Türkiye topraklarının yüzde 96'sı farklı oranlarda deprem tehlikesine sahip bölgelerden oluşmaktadır. Bu bölgelerin yüzde 66'sı 1. ve 2. derece deprem bölgeleridir. Ayrıca ülke nüfusunun yaklaşık yüzde 98'i deprem bölgelerinde yaşamaktadır. Farklı tarihlerde sık sık depremlerin yaşandığı Türkiye'de, en son 6 Şubat 2023 'te Kahramanmaraş merkezli 7,7 ve 7,6 büyüklüğünde iki deprem meydana gelmiştir. Bu depremlerden Gaziantep, Hatay, Osmaniye, Adıyaman, Şanlıurfa, Diyarbakır, Malatya, Kilis ve Adana kentleri de etkilenmiş ve tespit edilebilen 44 bin 374 yurttaşımız yaşamını yitirmiş, 100 bini aşkın yurttaşımız yaralanmıştır.

İllerin depremselliği göz önünde bulundurulduğunda en riskli durumda olanlardan biri de seçim bölgem Muş'tur. Doğu Anadolu Fay Hattı üzerinde bulunan ve deprem tehlikesiyle karşı karşıya olan Muş'ta, 19 Ağustos 1966 tarihinde meydana gelen 6,9 büyüklüğündeki Varto Depremi'nde 2 bin 394 kişi yaşamını yitirmiş ve bin 489 kişi yaralanmıştır. Son yıllarda ise kentte farklı büyüklüklerde birçok deprem yaşanmıştır. Muş'un Bulanık ilçesi'nde 6 Ocak 2022'de 3,7 büyüklüğünde ve 28 Eylül 2022'de 3,6 büyüklüğünde; Muş'un Korkut ilçesi'nde 7 Nisan 2021 'de 4,2 büyüklüğünde ve 16 Eylül 2020'de 4,7 büyüklüğünde; Muş'un Merkez ilçesine bağlı Bahçeköy'de ise 16 Eylül 2013 'te 4,5 büyüklüğünde depremler meydana gelmiştir.

Birinci dereceden deprem bölgesinde yer alan Muş kenti; deprem riski en yüksek olup sınır komşusu olan ve diri fayzonları üzerinde bulunan Bingöl kentinde de meydana gelebilecek depremlerden en çok etkilenebilecek kentlerden biridir. Muş Alparslan Üniversitesi Afet Araştırma Uygulama ve Yönetim Merkezi'nin uzmanlarından Yrd. Doç. Dr. İskender Dölek, "Büyük depremler üreten Bingöl-Karlıova bindirme zonunda gerilim had safhaya ulaşmış düzeyde burada meydana gelebilecek bir deprem Varto fayzonunu tetikleyebilecek, Varto fayzonunda meydana gelen depremlerin de Muş bindime zonunda yeni depremler oluşturması kaçınılmaz." şeklinde açıklama yapmış ve Muş'ta yaşanabilecek olası depremlere karşı gerekli tedbirlerin alınmasını belirtmiştir.

Muş ve çevresinde yer alan kentlerde meydana gelebilecek depremlere karşı can ve mal kaybının önlenmesi için gerekli tedbirlerin bir an önce alınması elzemdir.

Bu bağlamda;

- 1- Muş Merkez ve İlçeleri'nde, olası depremlere karşı yapı stoku envanter ve binaların performans risk analizi gibi bir çalışmanız var mıdır? Var ise sonuçları kamuoyuyla ne zaman paylaşılacaktır?
- 2- Deprem yönetmeliği kapsamında Muş İli'nde yıkım kararı verilmiş bina sayısı kaçtır? Kaçı hastane ve okul gibi kamu kurumu binasıdır? Bu binaların tahliyesi sağlanmış mıdır?
- 3- Muş İli ve İlçeleri'nde, "İmar Barışı" ile ruhsat verilen bina sayısı kaçtır? Bu binaların deprem risk analizi yapılmış mıdır?
- 4- Muş İli'nde depreme karşı riskli binaların güçlendirilmesi veya yıkılıp yeniden yapılması için bir eylem planınız var mıdır? Var ise hangi aşamada?

- 5- Muş İli'nde deprem sırasında yurttaşların acil olarak toplanabileceği toplanma alanları hangileridir?
- 6- Muş İli'nde depremde arama kurtarma eğitimi verilen kişi sayısı kaçtır? Verilen eğitimler, kent nüfusunu oluşturan Kürt yurttaşların ana dili olan Kürtçe dilinde de verilmekte midir?
- 7- Olası bir depremde Muş İli ve İlçeleri'nde çadır ve konteyner başta olmak üzere barınma sorununa dair hangi önlemler alınmıştır? Ayrıca beslenme, su, elektrik, ısınma, banyo, tuvalet, hijyen gibi sorunlara dönük gerekli tedbirler alınmış mıdır?
- 8- 1999'dan bu yana Muş İli'nde toplanan deprem vergisi ne kadardır? Toplanan bu vergiler nereye harcanmıştır?

CEVAPLAR

Muş Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) tarafından Muş ilinde yapıların deprem dayanıklılığına dair analiz ve test çalışmaları (Bina Performans Analizi), Bakanlığımızın yetki vermiş olduğu kurum ve kuruluşlarca, yapı sahipleri tarafından söz konusu yetkili kurum ve kuruluşlara doğrudan yapılan başvurulara istinaden yapılabilmektedir. Kamu kurum ve kuruluşlarına ait yapıların bina performans analizleri sonucundaki iş ve işlemler, ilgili kurum bünyesinde yürütülmektedir.

Muş ilinde kentsel dönüşüm çalışmaları 6306 sayılı "Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun" kapsamında riskli yapı bazında olup, hak sahiplerinin Bakanlığımızın yetki vermiş olduğu kurum ve kuruluşlara müracaatı neticesinde yapılmaktadır.

6306 sayılı "Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun" kapsamında Muş Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) tarafından yapılan kentsel dönüşüm çalışmalarına ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

DURUM	SAYI
Riskli Yapı Tespiti Yapılan Bina Sayısı	949
Riskli Yapı Tespiti Yapılan Konut Bağımsız Birim Sayısı	2078
Riskli Yapı Tespiti Yapılan İşyeri Bağımsız Birim Sayısı	175
Riskli Yapı Tespiti Yapılan Toplam Bağımsız Birim Sayısı	2253
Yıkılan Bina Sayısı	916
Yıkılan Konut Bağımsız Birim Sayısı	2003
Yıkılan İşyeri Bağımsız Birim Sayısı	152
Yıkılan Toplam Bağımsız Birim Sayısı	2155

Muş ili sınırları içerisinde, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun geçici 16. maddesi kapsamında e-Devlet üzerinden yapılan başvurulara istinaden düzenlenen ve hâlihazırda geçerli olan Yapı Kayıt Belgesi sayısı 5863'tür.

Önergedeki diğer hususlara ilişkin bilgilerin İçişleri Bakanlığı Afet Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'ndan (AFAD) ve Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.